

Smernice za varstvo narave in okolja pri tekmovalnem turnem smučanju

Pojasnila

Tekmovanja v turnem smučanju imajo v Alpah dolgo tradicijo in so deležni vedno večji priljubljenosti. Vzrok tega je, da se je turno smučanje v zadnjih letih vedno več rezvil v množični šport. Ta trend vpliva tudi na turno smučanje kot vrhunski šport.

Club Arc Alpin (CAA) in njegova članska društva (Alpenverein Südtirol - AVS, Club Alpin Francais - CAF, Club Alpino Italiano - CAI, Deutscher Alpenverein - DAV, Liechtensteiner Alpenverein - LAV, Oesterreichischer Alpenverein - OeAV, Planinska zveza Slovenije - PZS und Schweizer Alpenclub - SAC), imajo kompetenco na vseh področja planinskega športa in nastopajo kot organizatorji tekmovanj. Turno smučanje je ena od jedernih dejavnosti teh društev. Istočasno so CAA in njegova članska društva kot zveze za varstvo narave zavezana za varstvo alpskega prostora, njegove flore in favne in za razvoj gorskega športa, ki je združljiv z naravo. Varstvo narave in okolja je ravno tako kot alpski gorski šport prednostni cilj in statutarna naloga CAA-a. in njegovih članskih društev.

CAA in njegova članska društva hočejo aktivno sooblikovati razvoj tekmovalnega turnega smučanja na nacionalni in mednarodni ravni. S tem izrabimo šanso, da bi lahko po eni strani strokovno oskrbovali aktivne člane na področju varstva narave. Po drugi strani vplivamo na okvirne pogoje teh tekmovanj posebno v smislu opravljanja, ki je združljivo z naravo.

Smernice za varstvo narave in okolja za tekmovanja pri turnem smučanju so obvezujoči standardi za okolje vseh CAA-članski društev. Dopolnilne ali obširnejše deželno specifične določitve se lahko sprejmejo od konkretnih tekmovalnih organizacij.

S pridržkom za usklajevanje z ISMC-jem, v okviru, ki je določen od občnega zbora UIAA-a, veljajo te smernice za vsa mednarodna tekmovanja v ISMC-jevem tekmovalnem koledarju.

Vse ostale organizacije tekmovanja se pozivajo, da bi prevzele te smernice za svoja tekmovanja.

Smernice za varstvo narave in okolja pri tekmovanjih turnega smučanja

Vsebina

- 1 Kraji in rute tekmovanj
- 2 Pooblaščenca za okolje
- 3 Menedžment rut
- 4 Tehnična / motorna pomočna sredstva
- 5 Menedžment za odpadke in odplake
- 6 Prihod
- 7 Vedenje tekmovalcev
- 8 Gledalci in mediji
- 9 Partnerji in kontakti
- 10 Uresničevanje
- 11 Obvezujoči dokumenti

1 Kraji in rute tekmovanj

- 1.1 Pri tekmovanjih turskega smučanju imajo močno frekventirane smučarske ture oz. smučišča (pred vsem na gozdnimi in ekološko občutljivimi področji ter pri ustreznih snežnih in vremenskih razmerah, navzočnost medij) prednost. Po možnosti se poseže na že obstoječo infrastrukturo.
- 1.2 Nove tekmovalne rute se načelno preverijo po strokovnih naravno varstvenih vidikih, že obstoječe le po potrebi ali po povprašanju. Zaščitena področja se ne smejo okrniti v svojih varstvenih ciljih. Pristojne lokalne ali regionalne naravno varstvene oblasti ter zemljiški posestniki se obvestijo in vključijo.
- 1.3 Izogiba se občutljivim naravnim prostorom (npr. posebno važni življenjski prostori divjih kur) ter mladja. Območje gozdnega obroba se prečka po najkrajši možni poti. Pri tem se upoštevajo tudi povezne poti, ki jih uporabljajo trenerji, gledalci, zastopniki medijev itd.
- 1.4 Za prireditelje se morajo pridobiti uradna dovoljenja in teh se je treba držati.

2 Pooblaščenca za okolje

- 2.1 Organizacija tekmovanja¹ na nacionalni (regionalni) ravni imenuje pooblaščenca za okolje. Ta oseba je krajevno odgovornemu pooblaščenca za okolje (glej točko 2.2) kot kontaktna oseba na razpolago. On vodi, koordinira in nadzoruje upoštevanje smernic za varstvo narave in okolja.
- 2.2 Za vsako tekmovanje se imenuje krajevno pristojni pooblaščenec za okolje kot član organizacijskega komiteja, ki je priznan od nacionalne (regionalne) tekmovalne organizacije. Ta oseba
 - se usklaja z nacionalnim pooblaščenca za okolje,
 - kontrolira upoštevanje smernic za varstvo narave in okolja,
 - pozna lokalne razmere,
 - pozna realnost tekmovanj turnega smučanja,
 - se vključi pri načrtovanju in izvajanju prireditve,
 - pritegne pri strokovnem presojanju varstva narave po potrebi strokovnjaka,
 - je pristojen za strokovno odobritev varstva narave pred prireditvijo oz. za kontrolo po prireditvi,
 - napiše kratko končno poročilo in jo pošlje pristojni tekmovalni organizaciji.

3 Menedžment rut

- 3.1 Varstvo občutljivih področij se mora zagotoviti z primernim trasiranjem ali z oznako.
- 3.2 Za barvne oznake v snegu se uporabljajo le naravne ali biološko razkrojljive snovi.
- 3.3 Zagotavlja se varstvo vegetacije. Maloprostorno se morajo prehodi z malo ali brez snega pripraviti. Pri nezadostnem snegu se mora prireditev odpovedati ali preložiti.
- 3.4 Prireditelj pazi, da tekmovalci, trenerji, gledalci in zastopniki medijev dosledno upoštevajo označene rute.
- 3.5 Nočna tekmovanja izven smučišč se opustijo.
- 3.6 Načelno se je treba izogibati somraka. Le izjemoma se lahko po dogovoru z nacionalno (regionalno) pristojnemu pooblaščenca za varstvo okolja odstopi od tega načela.

¹ Pod pojmom organizacije tekmovanja so združene vse zveze (UIAA, ISMC, CAA in njegova članska društva, itd.), ki organizirajo tekmovanja turnega smučanja.

4 Tehnična / motorna pomočna sredstva

- 4.1 Odpove se poletom helikopterjev, razen pri nujno potrebnih varnostnih in rešilnih akcijah.
- 4.2 Zunaj smučišč se odpove uporaba motornih vozil vseh načinov, razen pri potrebnih rešilnih akcijah.
- 4.3 Odpove se strojnemu zasneženju ter na dodatna trajna gradbena dela za prireditelje.
- 4.4 Rezstrelitve plazov se omeji na stalno zavarovan prostor za smučanje.

5 Menedžment za odpadke in odplake

- 5.1 Upoštevati se morajo načela za preprečevanje odpadkov.
- 5.2 Odpadki vseh načinov ter materiali za označenje, pregrade in varnost se morajo takoj po tekmovanju odstraniti in strokovno odložiti.
- 5.3 Po prireditvi se vse kontrolira. Glede na situacijo in vreme bo potrebna dodatna kontrola odstranjanja odpadkov v sledečem poletju.
- 5.4 Stranišča morajo biti v zadostni količini na razpolago.

6 Prihod

- 6.1 V razpisu in v delu za javnost se opozarja na možnost prihoda z javnimi prometnimi sredstvi. Po potrebi se vzpostavi redna avtobusna zveza.

7 Vedenje tekmovalcev

- 7.1 Tekmovalci dobijo z razpisom opozorila o vedenju pri treningu in tekmovanju, ki je neškodljivo za naravo.
- 7.2 Tekmovalci dobijo jasni časovni dodatek, ča vržejo opadke proč ali se na drugi način obnašajo škodljivo okolju.

8 Gledalci in mediji

- 8.1 Zagotovljeno mora biti varstvo občutljivih območij. Področja za gledalce in zastopnike medijev morajo biti po potrebi ograjena.
- 8.2 Ozvočenje se omeji na področja štarta in cilja. Jakost zvoka se prilagodi potreban okolice.
- 8.3 Reklamni plakati se omejijo na območja štarta in cilja ter na smučišča. Na terenu tur izven območja štarta in cilja niso dopustni.
- 8.4 Prireditelj informira medije in javnost o pričujočih smernicah za varstvo narave in okolja. Mediji dobijo opozorilo, da helikopterski poleti za medije s tem niso skladni. Kot alternativa dobijo zato od prireditelja ustrezno podporo na terenu.

9 Partnerji in kontakti

- 9.1 Pri načrtovanju in pripravi je treba pritegniti lastnike zemljišč in krajevne interesne skupine (gozt, lov, varstvo narave, itd).
- 9.2 Pri izvolitvi sponzorjev in partnerjev se upošteva združljivost z načeli UIAA-a, CAA-a in drugih organizacij tekmovanja. Kar se tega tiče, se že v pripravah vzpostavi soglasnost.

10 Uresničevanje

- 10.1 Organizacije tekmovanja se zavzemajo za uresničevanje smernic za varstvo narave in oklja in kontrolirajo njihovo upoštevanje. Po potrebi pride tudi do intervencij.
- 10.2 Organizacije tekmovanja podpirajo prireditelje v zadevah varovanja narave.

11 Obvezujoči dokumenti

- UIAA Report on competitions in mountain areas 1994 (Istanbul/Turčija)
- UIAA Environmental Guidelines 1997 (Kranjska Gora/Slovenija)
- UIAA Regulations concerning International Ski Mountaineering Competitions 1998 (Bern/Švica)

Sprejeto od predsednika CAA-a dne 21.02.04